

Между родолюбивитѣ българи се явилъ единъ много решителенъ водачъ и борецъ противъ гърцкитѣ владици, Той билъ Неофитъ Бозелията, родомъ отъ Котелъ; той работилъ за народа тъкмо 34 години—отъ 1814 до 1848 година. Най-първо Неофитъ се училъ въ Котленското църковно училище, сетне отишълъ въ Св. Гора, постъпилъ калугеръ въ Хилендарския манастиръ, училъ се и въ гръцко училище, челъ книги, станалъ развигъ човѣкъ и разбралъ всичкитѣ хитрини и грабителства на гърцкитѣ калугери, свещеници и владици. Неофитъ пжтувалъ по градоветѣ изъ България, срещалъ се съ българскитѣ първенци (търговци, еснафи) и ги питалъ, защо търпятъ гърцкитѣ владици, защо четатъ гръцки книги, защо пращатъ синоветѣ си въ гърцкитѣ училища?

— Да се покорявате на турцитѣ — иди-дойди, думалъ Неофитъ, тѣ сж аги, господари, иматъ стражари и войски, вѣоржжени сж, силни сж. Ами на гърцитѣ защо се покорявате?

Гърцитѣ сж раи, като насъ; но тѣ съ хитрини, съ подкупъ и съ подмилквания предъ турцитѣ за своили българскитѣ народни църкви и манастири, прибиратъ имъ приходитѣ, а васъ каратъ да се наричате „гърци“.

— Че защо?

Неофитъ ималъ право. Имало нѣкои стари чорбаджии, които държали съ гърцитѣ и не искали да работятъ съ народа си. Сега трѣбвало да се надвиятъ старитѣ чорбаджии и гърцитѣ. Неофитъ гледалъ да намѣри млади българи, които да му помогнатъ противъ чорбаджиитѣ и гърцитѣ. Такива той намѣрилъ между младитѣ търговци и между еснафитѣ. Неофитъ заобиколилъ запазенитѣ отъ